Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN 2019-01-29

Vänsterpartiet

Ärende nr 11
HSN 2018-0236

Verksamhetsplan för hälso- och sjukvårdsnämnden för 2019 samt planering för 2020-2022

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet om verksamhetsplan för 2019 eftersom det bygger på den blågröna koalitionens budget. Vi har presenterat ett eget budgetförslag som bättre svarar upp mot problemen i Stockholms sjukvårdssystem. Det finns en lång rad olika exempel på detta och här lyfter vi endast fram några av de mest centrala.

Det stora antalet stängda vårdplatser ignoreras nästan helt i verksamhetsplanen. Bland vårdpersonal råder enighet om att stängda vårdplatser är en av huvudorsakerna till det mycket ansträngda läget på regionens akutmottagningar. Vi satte i vårt förslag till budget upp ett tydligt mål om att öppna alla stängda vårdplatser och att beläggningsgraden på akutsjukhusen inte ska överstiga 85 %. Några sådana mål finns inte i denna verksamhetsplan. Den blågröna koalitionen väljer alltså att strunta i de återkommande rop på hjälp som kommer från fackliga företrädare och från personalen på akutmottagningarna, trots larm om att patienter drabbas av vårdskador eller till och med avlider i brist på tillgång till adekvat akutsjukvård. Vi anser att beläggningsgrad på akutsjukhusens vårdplatser borde ha funnits med som en kvalitetsindikator i verksamhetsplanen och att målvärdet bör vara 85 % eller lägre.

Det är också värt att notera att i verksamhetsplanen så flaggas det för att budgeten för avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) kommer minska på grund av lägre volymer. Detta samtidigt som akutsjukhusen har konstanta överbeläggningar. ASIH är den vårdnivå som ofta är bäst på att kunna erbjuda en vårdnivå i paritet med akutsjukhusens resurser. Det är märkligt att de styrande högerpartierna inte har höjt ersättningen till ASIH på 4 år trots att man säger sig vilja styra fler patienter dit. Att akutsjukhusen är överbelagda samtidigt som ASIH får färre remisser kan också tyda på att de patienter som vårdas på sjukhus just behöver slutenvårdsplatser och inget annat. Därmed måste politiken styras om också till att öka vårdplatserna inne på sjukhusen – och inte bara att avlasta akutsjukhusen genom andra vårdformer utanför. Detta visar också vilken dålig styrform vårdval är – att det kan råda överetablering inom vissa sektorer och fullständig brist inom en annan. Marknadsmekanismerna kan inte lösa vårdplatsbristen eller väntetiderna! Verksamhetsplanen innehåller ambitiösa skrivningar om sammanhållna vårdprocesser för till exempel äldre och multisjuka. Denna ambition – som vi delar- kommer inte att kunna realiseras i det fragmenterade sjukvårdssystem vi idag har i regionen. Vårdvalen främjar inte sammanhållna strukturer och kontinuitet. Istället råder ensidigt produktionsfokus där samverkan och vårdkedjor inte alls lönar sig eller premieras. Fri etableringsrätt och produktionsersättningar

väger således tyngre än vårdens etiska principer. Det måste man kunna se och agera mot för att kunna förändra.

Att öppna alla stängda vårdplatser är ingen enkel uppgift utan kräver ett målmedvetet arbete för att skapa drägliga arbetsförhållanden för vårdpersonalen på akutsjukhusen och därmed göra regionen till en attraktiv arbetsgivare. I vårt budgetförslag satsade vi en miljard kronor på bättre löner och villkor för vårdpersonalen. Några sådana konkreta förslag återfinns inte i denna verksamhetsplan.

Den blågröna koalitionen fäster stor vikt vid att styra över allt mer vård till vårdval och upphandlade avtal med privata vårdgivare, samtidigt som ett uttalat mål i verksamhetsplanen är att hälso- och sjukvårdsförvaltningens administration ska bli mer effektiv för att frigöra skattepengar till kärnverksamheten. Dessa två mål är i verkligheten inte förenliga, eftersom alltmer administrativ kapacitet krävs för att administrera den allt rikare floran av avtal med privata vårdgivare och för att utföra kontroller för att säkerställa att dessa vinstdrivande företag uppfyller kraven på god och jämlik vård. Vänsterpartiet vill istället satsa på att utveckla vård i regionens egen regi, vilket både skulle frigöra resurser till sjukvården och ge större möjlighet till styrning för att säkerställa att regionens invånare får tillgång till vård efter behov. I verksamhetplanen anges till exempel att första linjens psykiatri ska stärkas genom utbyggnad av mottagningar i hela länet, men ett sådant löfte kan inte infrias i ett så genomprivatiserat sjukvårdssystem som Stockholms, där vårdgivarna själva bestämmer om de vill erbjuda psykiatriska insatser för barn och unga eller inte.